

# PROGRAM WYCHOWAWCZY

## Szkoły Podstawowej im. Bohaterów Operacji Karpacko - Dukielskiej w Iwli

*„Wychowanie to pomaganie wychowankowi, by coraz lepiej rozumiał siebie i innych ludzi oraz by coraz dojrzej kochał siebie i innych ludzi. By zatem nie żył w świecie fikcji czy nienawiści, lecz w świecie prawdy i miłości.”*

M. Dziewiecki

## **Wstęp**

**Wychowanie** – jest uczeniem się szczególnego rodzaju – uczeniem się postaw, rozwijaniem wrażliwości, także odkrywaniem swoich zdolności, możliwości, mocnych stron i budowaniem na nich własnej tożsamości i siły. Jest także uczeniem się konstruktywnego radzenia sobie z własnymi brakami, trudnościami i negatywnymi emocjami. Jest więc budowaniem człowieczeństwa.

Program wychowawczy Szkoły Podstawowej w Iwli jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej skierowane do wszystkich nauczycieli oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współdziałaniu rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań dydaktyczno-wychowawczych.

Podmiotem działań wychowawczych jest uczeń. Szkoła rozpoznaje predyspozycje i zdolności ucznia i dopomaga mu w ich rozwijaniu.

Atmosfera tworzona przez wychowawców i zespoły klasowe sprzyja zdrowiu psychicznemu poszczególnych uczniów.

## **I. Naczelny cel wychowania szkoły**

Wszechstronny rozwój osobowy ucznia w wymiarze intelektualnym, psychicznym, społecznym, zdrowotnym, estetycznym, moralnym i duchowym.

## **II. Cele wychowawcze szkoły i formy ich realizacji:**

1. Tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego
  - budowanie pozytywnego klimatu w szkole,
  - tworzenie życzliwej, serdecznej i koleżeńskiej atmosfery w szkole, wzajemnego szacunku i tolerancji, pozytywnej samooceny uczniów,
  - wzmocnienie wychowawczo-opiekuńczej funkcji szkoły,
  - dostosowanie procesu edukacyjno-wychowawczego do specyficznych potrzeb ucznia,
  - przestrzeganie przepisów BHP.
2. Przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie
  - zapobieganie patologiom,
  - przygotowanie uczniów do życia w świecie poprzez ukazywanie różnych aspektów życia społecznego wraz z jego zagrożeniami,
  - kształtowanie umiejętności analizowania różnorodnych zachowań,
  - kształtowanie odpowiednich postaw moralnych i tolerancji wobec zachowań innych ludzi,
  - kultywowanie tradycji rodzinnych,
  - wyrabianie nawyków współdziałania i współtworzenia w grupie,
  - przygotowanie uczniów do uczestniczenia w życiu kulturalnym,
  - kształtowanie umiejętności rozpoznawania wartości moralnych.

3. Przeciwdziałanie przemocy w szkole i zachowaniom agresywnym
  - redukowanie agresywnych zachowań młodzieży poprzez interaktywne działania wychowawcze,
  - kształtowanie umiejętności porozumiewania się z rówieśnikami i dorosłymi w różnych sytuacjach,
  - uczenie rozwiązywania problemów, konfliktów oraz podejmowania decyzji,
  - współpraca z Policją, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
4. Kształtowanie właściwych postaw wobec zdrowia fizycznego i psychicznego
  - stwarzanie możliwości twórczego spędzania czasu wolnego (kółka zainteresowań, sks, rekreacja i turystyka),
  - dbałość o właściwą postawę w czasie lekcji,
  - stwarzanie możliwości zwiększenia aktywności ruchowej (wycieczki, wyjazdy na basen, lodowisko),
  - uwrażliwianie na bezpieczne formy spędzania czasu wolnego,
  - kształtowanie właściwych nawyków zdrowotnych i higienicznych,
  - współpraca z instytucjami wspomagającymi szkołę (Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, służba zdrowia),
5. Opieka nad uczniem oraz kompensacja deficytów rozwojowych
  - zajęcia wyrównawcze,
  - zajęcia terapeutyczne,
  - pomoc wewnątrzklasowa,
  - pomoc ze strony nauczycieli przedmiotu,
  - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
6. Stworzenie możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań i zdolności
  - kółka zainteresowań dla uczniów,
  - zajęcia pozalekcyjne,
7. Promowanie uczniów szczególnie uzdolnionych
  - olimpiady,
  - konkursy
  - praca z uczniem zdolnym.
8. Wychowywanie dzieci w duchu patriotycznym i obywatelskim, wychowanie do życia w demokracji i samorządności
  - organizacja uroczystości szkolnych,
  - kształtowanie postaw demokratycznych, udział w pracach samorządu uczniowskiego i klasowego,
  - upowszechnianie praw i obowiązków ucznia,
  - kształtowanie więzi z krajem ojczystym i regionem,
  - kultywowanie tradycji narodowych i religijnych (Wigilia klasowa, Jasełka, Uroczystość Wszystkich Świętych, obchody świąt narodowych),
  - rozwijanie postaw patriotycznych, poczucia przynależności do społeczności lokalnej, narodu, państwa, społeczności europejskiej i światowej,
  - rozwijanie i umacnianie tożsamości narodowej,

- rozwijanie szacunku dla wspólnego dobra,
  - rozwijanie wartości rodzinnych związanych z wartościami kulturowymi wspólnoty lokalnej.
9. Współpraca z rodzicami
- ustalenie zakresu współpracy: wybór Rad Klasowych, wybór Rady Rodziców,
  - udział rodziców w planowaniu i realizowaniu zadań statutowych szkoły (wycieczki, spotkania z okazji uroczystości klasowych i szkolnych),
  - organizacja imprez dochodowych,
  - spotkania z rodzicami (spotkania ogólne, klasowe, indywidualne),
  - pedagogizacja rodziców.

### **III. Zadania szkoły jako środowiska wychowawczego**

1. Wspieranie rodziców, którzy są pierwszymi wychowawcami w procesie wychowania dziecka rodzicami.
2. Podmiotowe traktowanie uczniów, szanowanie ich godności osobistej.
3. Indywidualizacja procesu wychowania poprzez stwarzanie sytuacji wyzwalającej ich aktywność.
4. Stwarzanie warunków bezpieczeństwa fizycznego i psychicznego uczniów na terenie szkoły.
5. Wykorzystanie systemu oceniania jako środka osiągania celów wychowawczych poprzez promowanie postępów w uczeniu się i zachowaniu, prezentowanie osiągnięć uczniów.
6. Tworzenie atrakcyjnej oferty zajęć pozalekcyjnych, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych.
7. Tworzenie warunków do wykorzystania zdobytych kompetencji w praktycznych sytuacjach.
8. Kształtowanie szacunku dla dobra wspólnego, rodziny, społeczności lokalnej, państwowej, a także rozwijaniu patriotyzmu jako wartości o podstawowym znaczeniu.
9. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec środowiska naturalnego, uwrażliwienie na piękno i walory ojczystej przyrody.

### **IV. Zadania wychowawcy klasy**

1. Dla zapewnienia ciągłości i skuteczności pracy wychowawczej, wychowawca w miarę możliwości powinien opiekować się danym oddziałem w ciągu całego etapu edukacyjnego.
2. Formy spełniania zadań wychowawcy powinny być dostosowane do wieku uczniów, ich potrzeb oraz warunków środowiskowych szkoły.
3. Zadaniem wychowawcy jest sprawowanie opieki wychowawczej nad uczniami, a w szczególności:
  - a) tworzenie warunków wspomagających rozwój ucznia, proces uczenia się oraz przygotowanie do życia w rodzinie i społeczeństwie,

- b) inspirowanie działań zespołowych uczniów,
  - c) podejmowanie działań umożliwiających rozwiązywanie konfliktów w zespole oraz między uczniami, a innymi członkami społeczności szkolnej.
4. Wychowawca w celu realizacji zadań, o których mowa w pkt. 3:
- a) otacza indywidualną opieką wychowawczą każdego ze swych wychowanków,
  - b) planuje i organizuje wspólnie z uczniami i ich rodzicami:
    - różne formy życia zespołowego rozwijające jednostki i integrujące zespół,
    - ustala treść i formę zajęć tematycznych na godzinach wychowawczych,
    - opracowuje plan pracy wychowawczej
  - c) integruje zespół klasowy (np. wycieczki, dyskoteki, i inne imprezy klasowe).
  - d) diagnozuje sytuację wychowawczą,
  - e) współdziała z nauczycielami uczącymi w jego oddziale,
  - f) organizuje i prowadzi różne formy wspierające rozwój uczniów wybitnie zdolnych oraz ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
  - g) utrzymuje kontakty z rodzicami uczniów w celu:
    - poznania i ustalenia potrzeb opiekuńczo-wychowawczych ich dzieci,
    - współdziałania z rodzicami w działaniach wychowawczych,
    - włączania rodziców w sprawy życia klasy i szkoły,
    - informowanie o postępach i wynikach procesu edukacyjnego oraz o możliwościach poprawienia ocen,
    - zapoznanie z wynikami oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów
  - h) zwraca uwagę na wypełnianie przez uczniów ich obowiązków, a także troszczy się o poszanowanie praw każdego ucznia,
  - i) współpracuje z pedagogiem szkolnym i innymi specjalistami świadczącymi kwalifikowaną pomoc w rozpoznawaniu potrzeb i trudności (także zdrowotnych) oraz zainteresowań i szczególnych uzdolnień uczniów,
  - j) organizuje spotkania z rodzicami, informując o postępach w nauce i o zachowaniu uczniów oraz prowadzi pedagogizację rodziców zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami uczniów i rodziców,
  - k) na miesiąc przed końcem semestru (roku szkolnego) informuje uczniów i rodziców (prawnych opiekunów) o zasadach oceniania zachowania,
  - l) ustala ocenę z zachowania zgodnie z obowiązującym systemem.
5. Rodzice (prawni opiekunowie) w wyjątkowo uzasadnionych przypadkach mogą mieć wpływ na dobór bądź zmianę nauczyciela, któremu dyrektor powierzył zadania wychowawcy klasy.
6. Zmiana wychowawcy może nastąpić w przypadku, gdy:
- a) wyrazi on na to zgodę lub sam złoży rezygnację z tej funkcji,
  - b) zebranie rodziców uczniów, w której pełni wychowawstwo, zgłosi taki wniosek większością 2/3 głosów obecnych (przy obecności na zebraniu rodziców reprezentujących 2/3 ilości uczniów).
7. Ostateczną decyzję w przedmiocie zmiany wychowawcy klasy podejmuje dyrektor po zasięgnięciu opinii rady pedagogicznej, samorządu uczniowskiego i rady rodziców.

8. Warunkiem przedłożenia sprawy radzie pedagogicznej po spełnieniu wymogu pkt. 6, jest pisemne sformułowanie zarzutów przez rodziców (prawnych opiekunów), bądź uczniów oraz podpisanie treści pisma przez osoby domagające się tej zmiany.

## **V. Powinności nauczyciela**

1. Systematyczne pogłębianie swojej wiedzy.
2. Szacunek dla ucznia.
3. Przestrzeganie praw ucznia.
4. Rzetelne i obiektywne przekazywanie wiedzy uczniom.
5. Informowanie na bieżąco o postępach w nauce.
6. Współpraca z rodzicami i opiekunami uczniów oraz środowiskiem lokalnym.
7. Współpraca z wychowawcami klas.
8. Okresowe i roczne analizowanie i ocenianie stanu nauczania, wychowania i opieki.
9. Bezstronność w ocenie swoich podopiecznych.
10. Stwarzanie sytuacji umożliwiających samoocenę i ocenę grupy.
11. Pomaganie uczniom w rozwoju duchowym i kulturalnym.
12. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.

## **VI. Wizja ucznia jako absolwenta**

Uczestnicząc w procesie wychowania i będąc w nim podmiotem działań pedagogiczno – psychologicznych uczeń powinien być dobrze przygotowany:

- do pełnienia dalszych ról społecznych,
- przemyślanego wyboru stylu życia,
- owocnego poszukiwania kierunku kształcenia.

Zgodnie z oczekiwaniami, absolwent będzie realizował i cenił wartości wpajane uczniom przez pracowników szkoły w trakcie wychowania i nauczania.

Będzie rzetelnie wykonywał swoją pracę, będzie wrażliwy na piękno, będzie reagował na krzywdę innych.

W dalszej pracy nad sobą zwracać będzie uwagę na samodzielność, opanowanie, prawdę.

Chętnie będzie uczestniczył w życiu kulturalnym i w różnych jego formach będzie realizował potrzeby samorealizacji.

Absolwent będzie znał, rozumiał i akceptował normy i zasady społecznie uznawane. Będzie dostrzegał korzyści, ale i zagrożenia płynące z demokracji i wolności.

Umiejętnie wykorzysta wiedzę i umiejętności, zdobyte podczas nauki dla dobra swojego, innych i ojczyzny.

## **VII. Ewaluacja programu**

Program wychowawczy poddawany będzie ewaluacji i weryfikowany według potrzeb - ma charakter otwarty. Ewaluacja programu dokonywana będzie na zakończenie każdego roku szkolnego.

## **VIII. Uwagi o realizacji programu**

Realizacja Programu Wychowawczego odbywa się w ramach:

- zajęć prowadzonych przez nauczycieli - wychowawców,
- zajęć prowadzonych przez nauczycieli zajęć edukacyjnych,
- godzin do dyspozycji wychowawcy,
- zajęć pozalekcyjnych prowadzonych przez szkołę,
- zajęć prowadzonych przez pedagoga

Na podstawie programu wychowawczego szkoły, wychowawca każdej klasy planuje zadania wychowawcze dla klasy na dany rok szkolny. Podstawą planowania działań wychowawczych są przede wszystkim potrzeby wychowanków oraz diagnoza sytuacji wychowawczej klasy.

Program wychowawczy szkoły jest przedstawiany rodzicom do zaopiniowania wraz z zaproszeniem do włączenia się w realizację zadań.

Zadania wychowawcze w klasie realizują wszyscy nauczyciele ucący w danej klasie, uwzględniając specyfikę swoich zajęć edukacyjnych, różnorodność form aktywności uczniów, ich potrzeby i oczekiwania.

### **Program Wychowawczy opracowany w oparciu o:**

1. Konstytucję RP z dn. 17.10.1997 r.
2. Ustawę o Systemie Oświaty z dn. 07.09.1991 r.
3. Rozporządzenie MENiS z dn. 26.02.2002 r.
4. Kartę Nauczyciela
5. Konwencje Prawach Dziecka
6. Program Polityki Prorodzinnej Państwa
7. Statut Szkoły Podstawowej w Iwli